

Framhald av síðu 33

Morgenavisen Jyllandspostens offentliggørelse af tolv satiriske tegninger af profeten Muhammed og den efterfølgende reaktion og debat.

Det er oplagt at spørge en færøsk præst i Danmark, om han ser de to sager som typiske for henholdsvis færøsk og dansk kultur, og om han kunne forestille sig, at det modsatte var tilfældet: at et lignende lovforslag havde vakt samme røre i Danmark, og at Muhammed-tegninger kunne tænkes i en færøsk avis – og at lagmanden bagefter havde forsvaret ytringsfriheden i samme grad, som den danske statsminister har gjort det.

– Lagtingets behandling af lovforslaget og den offentlige debat er nok et udtryk for, hvor færingerne er på det område i dag. En debat om et lignende emne i Danmark ville blive helt anderledes, alene af den grund at Folketinget og Lagtinget er forskelligt sammensat. Men også blandt fundamentalt religiøse danskere ser vi holdninger, der er mere nuancerede end blandt tilsvarende grupper på Færøerne. Jeg læste for eksempel et indlæg i Kristeligt Dagblad. Det var skrevet af en højreorienteret præst, Olav Fogh, der sagde, at han var direkte imod homoseksualitet, men han kunne absolut ikke acceptere, at mennesker blev diskrimineret af den grund, så han ville til hver en tid kunne stemme for en sådan lov, siger Bergur Jacobsen.

– Selv i min verden er homoseksualitet noget, der kan finde

sted i fuld åbenhed. Præsten i nabokirken, Sankt Stefans Kirke, lever i et registreret partnerskab, og det er ikke noget problem for menigheden, siger Bergur Jacobsen, der selv som præst er blevet besøgt af homoseksuelle færing i Danmark.

Samuelssogn har et af Danmarks laveste medlemstal, idet kun 48 % af indbyggerne i sognet er medlem af folkekirken. Det skyldes blandt andet, at der bor mange muslimer i kvarteret. Emnet muslimer får Bergur Jacobsen til at bemærke, at der blandt færing også er mange fordomme over for den befolkningsgruppe:

– Når man lever blandt muslimer, kan det undre én, at færing er så fordomsfulde over for muslimer. Jeg har oplevet herboende færing omtale dem som ”forbandede udlændinge”. Når jeg så ikke har kunnet lade være at bemærke, at de jo også selv er en slags udlændinge her, svarer de som regel, at det er noget andet, siger Bergur Jacobsen.

Om danskernes særegne humor

Sagen og debatten om Muhammed-tegninger ser Bergur Jacobsen som noget typisk dansk, og sagen handler for ham at se meget om den særegne danske humor og en arrogant, dansk attitude.

– Sagen havde ikke udviklet sig således på Færøerne. Tegninger som disse var ikke blevet så vel modtaget, siger Bergur Jacobsen.

– Danskere har ofte en noget arrogant attitude. Jeg har sammen med min kone

analyseret statsminister Anders Fog Rasmussens sprog og kropssprog, da han på arabisk tv forklarede regeringens holdning i sagen. Vi var enige om, at han set med en danskers øjne ikke var arrogant, men at hans engelske accent gjorde, at han kunne virke meget arrogant, men det er selvfølgelig ikke sikkert, at arabere opfatter ham således, siger Bergur Jacobsen. Han ser generelt tegningerne som udtryk for en særlig dansk humor, som kan være svær for andre at forstå:

– Den danske humor kan være svær at forstå, især ironien. Jeg har selv oplevet det mange gange, både på de danske skibe, jeg besøgte som sømandspræst i London, og i det hornorkester, jeg spiller i. Det kan give problemer for andre, for eksempel færøske patienter på Rigshospitalet. Patienterne forstår sproget, men de forstår ikke altid humoren og kropssproget. Skal man kunne reagere på dansk ironi, skal man nok være født med den. Men danskere har en fin humor, synes jeg, siger Bergur Jacobsen og tilføjer:

– Når først man har vænnet sig til den!

Når færing kan have svært ved at forstå dansk humor, kan det ifølge Bergur Jacobsen hænge sammen med, at færøsk humor er meget anderledes end dansk:

– Færøsk humor er noget helt andet. Den er meget lokal, ofte er den defineret ved helt konkrete personer. Så man kan grine af noget i én bygd, som folk fra en anden bygd ikke forstår og opfatter som indforstået, siger Bergur Jacobsen.

Vi kan lære mere af hinanden

Samtalen om de ovennævnte sager fører frem til spørgsmålet om, hvorvidt man kan generalisere og påstå, at færing har en meget snæver tolerancegrænse, mens danskere måske slet ikke har nogen og dermed heller ikke har respekt for andres værdier. Men den køber Bergur Jacobsen ikke:

– Tingene er meget mere sammensatte og komplicerede end som så. Færing kan i teorien være meget snæversynede, men når det kommer til at acceptere andre, så er færing muligvis hurtigere end danskere. På Færøerne er en del mennesker for eksempel imod sex før ægteskabet, men hvis deres børn så bryder med normen og gør det alligevel, så vil forældrene ikke slå hånden af dem. Hvis det samme fandt sted i et indremissionsk miljø i Danmark, kunne den unge risikere at blive udstødt af familien, siger Bergur Jacobsen.

Ifølge præsten kunne danskere og færing i det hele taget med fordel lære lidt mere af hinanden.

– Jeg har oplevet i Danmark, at man formår at samle op på en diskussion og runde den ordentligt af. På menighedsrådsmøder kan vi sagtens være uenige, for eksempel om farven på de nye stole i kirken. Men når vi skal afslutte mødet, så konkluderer vi og nedfælder, hvad vi er nået frem til, i en protokol, som så bliver læst op. Så er sagen afsluttet. På Færøerne sker det alt for ofte, at uenigheder fører til, at folk bliver uvenner, og så får man ikke slået søm i, siger Bergur Jacobsen.

Han mener også, at færing kunne lære af danskere at blive bedre til at stå frem med deres meninger:

– Det siges jo, at Danmark er jantelovens land, og at man ikke skal tro, at man er noget. Men sådan oplever mange færing ikke Danmark. Jeg har mødt en del færøske studerende, som oplever danskere som meget selvsikre og veltalende. Derfor fremstår danskerne ofte som meget intelligente. Senere opdager de unge færing, at danskere også har meninger om og udtaler sig om emner, de måske i virkeligheden ikke ved så meget om, når det kommer til stykket, siger Bergur Jacobsen.

FAKTA

Færing i Danmark

Det siges, at der lever langt over 20.000 færing i Danmark, og at København er Færøernes største by. Alligevel hører man ikke særligt meget om dem.

Hvorfor vælger færing at bosætte sig i Danmark, midlertidigt eller permanent? Hvilke forskelle og ligheder oplever færing på livet i Danmark og på Færøerne? Opfatter de sig selv som færing, som danskere, som både danske og færøske – eller som ingen af delene? Sosialurin sætter i en artikelserie fokus på færing i Danmark. Tidligere artikler er blevet bragt 12.11.05, 07.01.06 og 08.04.06.